

ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

Εξερευνώντας
τους δηαυρούς του δάβου

«...Δεν ήταν βουνό. Ήταν το πρώτο ποίημα
που ανοίγοντας τα μάτια μου
διάβασα, ο πρώτος μου φίλος
που συνόριάζε με το φως.
Και γι' αυτό
μετονόμασα σε Ταΰγετο το όρος Αγάπη....»

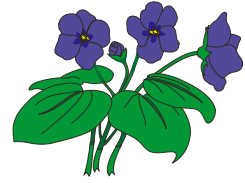
Νικηφόρος Βρεττάκος

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

1

Όταν είμαι στο δάσος μιλώ με χαμηλή φωνή για να μην τρομάζουν τα πουλιά και τα άλλα ζώα.

2

Μέσα στο δάσος υπάρχουν πολλά σπάνια αγριοπούλια. Για να μην εξαφανισθούν προσέχω να μην τα κόβω και να μην τα πατώ.

3

Τα σκαθάρια και οι αράχνες είναι οργανισμοί χρήσιμοι στο δάσος, γι' αυτό προσέχω να μην τα σκοτώσω. Αν θέλω, μπορώ να τα παρατηρώ με το φακό χωρίς να τα βλάπτω και χωρίς να καταστρέφω τον ιστό της αράχνης.

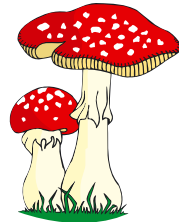

4

Το δένδρο είναι ζωντανό. Όταν χαράζω τον κορμό του πληγώνεται.

5

Οι μύκητες και οι λειχήνες είναι οργανισμοί απαραίτητοι στο δάσος. Γι' αυτό δεν τους ξεκολλάω από τους κορμούς και τις πέτρες.

6

Τα κουτάκια, τα χαρτιά και τα άλλα σκουπίδια είναι σώματα ξένα προς το δάσος και φροντίζω να τα βάζω σε μια σακούλα και να τα πετώ στο πρώτο καλάθι αχρήστων που θα βρω.

7

Περπατώ από τα μονοπάτια και αν βγω απ' αυτά, πατώ με μεγάλη προσοχή.

8

Οι φωλιές των πουλιών είναι το σπίτι τους.

9

Οι πεταλούδες είναι για να πετάνε από λουλούδι σε λουλούδι. Όταν κόβω τα φτερά τους γίνονται δικές μου, αλλιώς δεν είναι πια πεταλούδες.

10

Το δάσος είναι ο καλύτερος φίλος μας. Σε μια φιλία δε φθάνει μόνο να παίρνουμε, πρέπει και να δίνουμε. Αυτό που θέλει το δάσος από εμάς είναι η προσοχή, η φροντίδα και κυρίως η αγάπη.

ΟΜΑΔΕΣ 5 ΑΤΟΜΩΝ

Σχολείο.....

Τάξη.....Ομάδα..... Ημ/νία.....

Περιοχή έρευνας

Διαλέξτε ένα δένδρο και σταθείτε δίπλα του. Συνεργαστείτε μεταξύ σας και εντοπίστε τα στοιχεία κάθε θέματος. Μη διστάσετε να αγγίξετε, να μυρίσετε, να νιώσετε με όλες τις αισθήσεις σας.

Κάθε δένδρο είναι άτομο με προσωπικότητα

Ανακάλυψε:

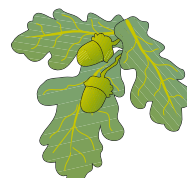

- 3 στοιχεία για τις προτιμήσεις και τις επιλογές του

.....
.....
.....

- 3 στοιχεία που διαφέρει από το διπλανό του

.....
.....
.....

- 1 στοιχείο για την ιστορία της ζωής του (αν βρεις κομμένο κορμό, διάβασε τους κύκλους του)

.....
.....
.....

Κάθε φυτό αναπτύσσεται σε μια κοινωνία

- 3 φυτά που βρίσκονται κοντά του

.....
.....
.....

- 3 στοιχεία για ζωικούς οργανισμούς πάνω του ή γύρω του

.....

.....

.....

Αναζήτηση ιχνών ζώων

- 3 στοιχεία που αποκαλύπτουν την διαβίωση των ζώων στο δάσος. (φωλιές, ίχνη κ.α.)

.....

.....

.....

Στο χούμο βρίσκεται η βάση της ζωής της φύσης

- 3 στοιχεία που αγγίζεις στο χούμο μπροστά σου (πάρε μια χούφτα στα χέρια σου)

.....

.....

.....

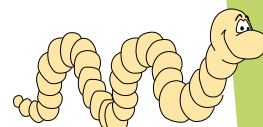
Στη φύση τίποτα δεν πάει χαμένο

- 3 στοιχεία που τεκμηριώνουν αυτή τη θέση

.....

.....

.....

Όλα στη φύση είναι δεμμένα μεταξύ τους

- 3 σχέσεις (συμβίωσης ή ανταγωνισμού) με άλλους οργανισμούς στο περιβάλλον του

.....

.....

.....

- 3 επιδράσεις των αβιοτικών παραγόντων

.....

.....

.....

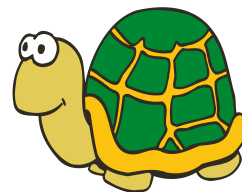
Η φύση υπήρχε πριν από μας

- 3 οργανισμοί που υπήρχαν πριν γεννηθούμε

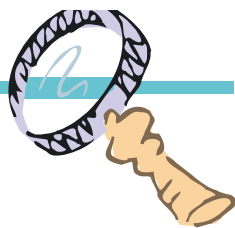
.....

.....

.....

Δεν ζει και υπάρχει μόνο ό,τι αντιλαμβανόμαστε

- 2 στοιχεία από τη φύση γύρω σου που δε βλέπεις

.....

.....

- 2 στοιχεία από τη φύση γύρω σου που δεν ακούς

.....

.....

Η σχέση σου με το δάσος

- 3 στοιχεία που θα σου έλειπαν, αν δεν υπήρχε το δάσος

.....

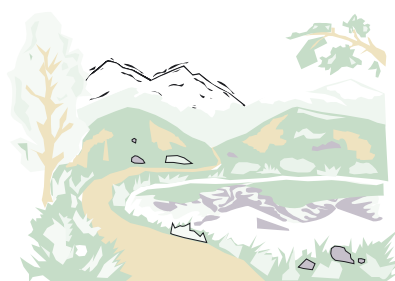
.....

.....

Το δάσος και η γύρω περιοχή

Πόσα διαφορετικά είδη βιοτόπων παρατηρήσατε κατά μήκος της διαδρομής σας.

- Ποτάμια και ρυάκια με τρεχούμενο νερό
- Φυσικές πηγές
- Διάκενα/ξέφωτα
- Βραχώδεις περιοχές
- Χείμαρροι με τρεχούμενο νερό ή χωρίς νερό
- Λιβάδια
- Μικρές λίμνες ή βάλτοι
- Άλλα

Η ανθρώπινη δράση στη φύση Κίνδυνοι - προστασία του δάσους

Παρατηρήστε αν επηρεάζεται το δάσος από πηγές ρύπανσης που βρίσκονται είτε σε κοντινή απόσταση είτε στα περίχωρα είτε πολύ πιο μακριά.

- Κοινότητα άνω των 10.000 κατοίκων
- Βιομηχανία με πηγές ρύπανσης αέρα
- Δρόμος μεγάλης κυκλοφορίας
- Άλλα

Καταγράψτε τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα σε αυτό.

- Βόσκηση
- Αναδάσωση
- Υλοτόμηση
- Αραίωση
- Ρητινοσυλλογή
- Κυνήγι
- Δεντροφύτευση
- Άλλα

Σημειώστε τους κινδύνους που απειλούν το δάσος στη συγκεκριμένη περιοχή που εξετάζουμε,

Υπερβόσκηση

Όξινη βροχή

Πυρκαγιά

Παθογόνοι μικροοργανισμοί

Διαμελισμός του δάσους

Απόρριψη σκουπιδιών

Οικοπεδοποίηση

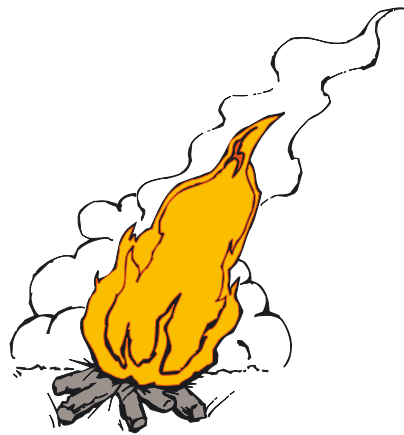
Ληστρική υλοτομία

Αδιαφορία-άγνοια

Εξάπλωση μη ενδημικών ειδών

Ποιες είναι οι πέντε πιο συνηθισμένες αιτίες πυρκαγιάς στο δάσος;

- Τροχαία ατυχήματα
- Κάψιμο σκουπιδιών
- καθάρισμα χωραφιών
- Αυτανάφλεξη σκουπιδιών
- Δραστηριότητες αναψυχής
- Εμπρησμοί
- Κεραυνός
- Βραχυκύκλωμα στα καλώδια της ΔΕΗ
- Αναμμένο τσιγάρο ή σπίρτα
- Σπινθήρας μηχανημάτων

Ποιοι παράγοντες διευκολύνουν την εξάπλωση της φωτιάς;

Σημειώστε τους τρεις πιο σημαντικούς.

- Έλλειψη κατάλληλου εξοπλισμού
- Ηλιοφάνεια
- Υγρασία
- Θερμοκρασία εδάφους
- Διεύθυνση ανέμων
- Ένταση ανέμου
- Θερμοκρασία ατμοσφαιρικού αέρα
- Είδος βλάστησης
- Ύπαρξη ξερών κλαδιών και φύλλων στο έδαφος
- Ανάγλυφο της δασικής περιοχής

Ποιες ενέργειες θα βοηθήσουν περισσότερο στην αποκατάσταση του καμένου δάσους; Σημειώστε τις δύο πιο αποτελεσματικές.

- Καμία επέμβαση
- Κηλαδοπλέγματα για τη συγκράτηση του χώματος
- Σπορά διαφόρων φυτών και δέντρων
- Δενδροφύτευση

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα πιο αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία του δάσους;

- Διάνοιξη αντιπυρικών δρόμων
- Ύπαρξη ειδικού εκπαιδευμένου προσωπικού
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση στο σχολείο
- Αυστηρή νομοθεσία
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών
- Προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού

Οι προτάσεις της ομάδας σας για την προστασία του δάσους

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Συγγραφική ομάδα: Οι εκπαιδευτικοί της Παιδαγωγικής Ομάδας του Κ.Π.Ε. Καλαμάτας Πλάκονούρη Διονυσία(Σίση), Ζαραβέλα Δέσποινα, Βάγια Δήμητρα, Καλογεράκη Μαρία, Καραβά Λελούδα(Λίλιαν), Μακρή Αθηνά, Πανταζόπουλος Γιώργος, Στραβάκου Ελένη, Χριστοπούλου Αφροδίτη.

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση - Εκτύπωση: Γραφικές Τέχνες Λεβέντη, Γ. Ρουμελιώτου 3-5, Καλαμάτα, Τηλ. 27210 93374

